

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

УДК 37.035.001.2/796.012.265-057.874(075.3)

ДЕЙНЕКО А. Х.

Харківська державна академія фізичної культури

Соціально-педагогічні передумови формування культури рухової діяльності в учнів загальноосвітніх навчальних закладів

Анотація. Мета: аналіз особливостей формування свідомого ставлення учнів загальноосвітнього навчального закладу до занять фізичною культурою, вподобань щодо спрямованості уроків фізичної культури, проведення фізкультурно-оздоровчих заходів тощо. **Матеріал і методи:** у статті розглянуто матеріали соціологічного дослідження, що проводилось серед учнів четвертих-одинадцятих класів загальноосвітньої школи № 67 м. Харкова. **Результати:** дослідження показали, що за період навчання в школі в учнів зменшується бажання відвідувати уроки фізичної культури. Поряд з тим використання спортивних ігор на уроках фізичної культури викликає в них найбільший інтерес. Разом з тим аналіз одержаних матеріалів показав, що з фізкультурно-оздоровчих заходів, які повинні проводитися в режимі навчального дня, найбільш регулярно використовуються фізкультхвилинки. Виявлено, що протягом дня найбільша рухова активність учнів відбувається на уроках фізичної культури. **Висновки:** проведені дослідження підтверджують роль соціально-педагогічних факторів, які впливають на мотивацію школярів до фізкультурно-спортивної діяльності та обумовлюють ефективність функціонування системи фізичного виховання.

Ключові слова: фізична культура, учні, культура рухової діяльності, мотивація, здоров'я.

Вступ. Формування у дітей та підлітків навичок здорового, фізично активного способу життя є актуальною соціально-педагогічною проблемою, від вирішення якої багато в чому залежить не лише здоров'я і благополуччя конкретної людини, але й суспільства в цілому. У створенні умов для формування здорового фізично-активного способу життя дітей і підлітків важливу роль повинна відігравати шкільна система фізичного виховання [12]. Однак, як свідчать результати досліджень, лише 20% дітей шкільного віку можна вважати здоровими, у 56% школярів виявлено незадовільний стан фізичної підготовленості [5; 7]. Більшість науковців вважають, що така ситуація обумовлена зниженням рівня рухової активності школярів [10; 11], недотриманням у режимі навчального дня фізіологічного нормованого рівня розумового та фізичного навантаження, відсутністю в учнів належної мотивації до занять фізичними вправами [1; 6; 8; 9]. Вивчення інтересів школярів щодо напрямів позакласної спортивної активності, сприйняття учнями занять фізичною культурою та їх ставлення до відвідування уроків фізичної культури має передувати впровадженню у процес фізичного виховання сучасних засобів та форм рухової активності. Результати наукових досліджень свідчать про те, що ключовим напрямом вирішення проблеми здоров'я учнів загальноосвітніх шкіл є підвищення їх мотивації до занять фізичними вправами, тобто формування у них певного рівня особистісної фізичної культури. Однак, як свідчать результати аналізу спеціальної літератури, дана проблема на даний час немає завершеного вирішення [3]. Потребують додаткового дослідження умови формування в учнів свідомого ставлення до занять фізичними вправами, їх мотивація до відвідування уроків фізичної культури, вплив занять фізичними вправами на рівень їх здоров'я.

Мета дослідження: аналіз особливостей формування свідомого ставлення учнів загальноосвітнього навчального закладу до занять фізичною культурою,

вподобань щодо спрямованості уроків фізичної культури, проведення фізкультурно-оздоровчих заходів тощо.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилося на базі загальноосвітньої школи I–III ступенів № 67 м. Харкова. У дослідженні приймали участь 230 учнів четвертих, п'ятих-дев'ятих та десятих-одинадцятих класів. У процесі дослідження використовувалась анкета закритого типу. Перед респондентами ставилися питання щодо змісту рухової активності, обсягу, а також її практичної реалізації у режимі навчального дня та вдома. По кожному з поставлених питань учням пропонувалося обрати одну з наведених відповідей – «так» або «ні». У процесі обробки анкет визначалося у відсотках кількість учнів, що вибрали позитивну («так») та негативну («ні») відповідь на те чи інше питання.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, соціологічні методи.

Результати дослідження та їх обговорення. У дослідженні мотивації учнів до уроків фізичної культури було відокремлено тематичні блоки – особливості сприйняття учнями занять фізичною культурою, ставлення дітей до відвідування занять та напрямів позакласної спортивної активності школярів. Результати дослідження свідчать про те, що в своєрідному рейтингу факторів, які визначають мотивацію учнів відвідувати уроки фізичної культури, на першому місці стоїть фактор «відвідую уроки фізичної культури без особливого бажання» (табл.).

У середньому по всій вибірці йому віддали перевагу 40,4% опитаних учнів. Отримані результати свідчать також про те, що за період навчання в школі в учнів зменшується бажання відвідувати уроки фізичної культури. Так, серед учнів четвертих класів фактору «відвідую уроки фізичної культури без особливого бажання» віддали перевагу 32,4% опитаних; п'ятих-дев'ятих класів – 36,8%; десятих-одинадцятих – 52,0%. Другим за значимістю фактором, який визначає рівень вмотивованості учнів відвідувати уроки фізичної культури, є «з великим бажанням відвідую уроки фізичної культури». Йому віддали перевагу 35,5% учнів від загальної

Соціально-педагогічні передумови формування культури рухової діяльності в учнів середньої школи

№ п/п	Напрямок опитування	Учні 4 кл. n=66	Учні 5–9 кл. n=100	Учні 10–11 кл. n=64	Середнє значення
		Результати опитування (%)			
I. Фактори, що спонукають учнів відвідувати уроки фізичної культури					
1	Відвідую уроки без особливого бажання	32,4	36,8	52,0	40,4
2	З великим бажанням відвідую уроки фізичної культури	42,6	33,9	30,0	35,5
3	Відвідую уроки тому що необхідно	6,5	12,6	28,5	15,8
II. Спрямованість та змістовні компоненти уроку фізичної культури, які найбільше подобаються учням					
1	Спортивні ігри	36,6	52,8	69,6	53,0
2	Рухова активність у формі естафет, веселих стартів і т. д.	65,2	60,1	30,9	52,1
3	Використання гімнастичних вправ, як засобу оздоровлення	44,0	46,9	60,6	50,5
4	Різновиди стрибків	52,0	50,1	48,5	50,2
5	Стрибки зі скакалкою	45,5	34,4	30,0	36,6
6	Біг та його різновиди	30,8	28,0	39,4	32,7
7	Лазіння та перелазання	36,4	21,9	16,0	24,8
8	Акробатичні вправи (містки, «берізки», перекиди тощо)	24,0	21,9	21,2	22,4
9	Опорні стрибки	15,3	18,8	18,1	17,3
10	Ходьба та її різновиди	15,1	16,3	18,4	16,6
III. Регулярність проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня					
1	Фізкультхвилинки	75,8	40,6	34,0	50,1
2	Рухливі перерви у формі рухливих ігор	48,5	30,0	25,0	34,5
3	Гімнастика до занять	39,4	32,0	30,5	34,0
4	Рухливі перерви з використанням гімнастичних комплексів	36,4	15,6	10,0	20,7
IV. Популярність форм рухової активності учнів					
1	На уроці фізичної культури	27,2	34,4	62,0	41,2
2	На перервах	51,5	21,9	18,0	30,5
3	На дозвіллі	30,3	28,0	18,8	25,7

кількості учнів з четвертого по одинадцятий класи, які приймали участь в опитуванні. Слід зазначити, що уроки з фізичної культури є більш цікавими для учнів четвертих класів (42,6%) у порівнянні з учнями п'ятих-дев'ятих (33,9%) та десятих-одинадцятих класів (30,0%). Результати дослідження також показали, що у середньому по всій вибірці 15,8% учнів відвідують шкільні уроки з фізичної культури тому, що це необхідно. Найбільша кількість таких учнів у старшій школі (28,5%), а найменша у початковій (6,5%).

Аналіз результатів опитування показав, що використання спортивних ігор на уроках фізичної культури викликає найбільший інтерес в учнів, що відмітили в середньому 53,0% респондентів. Звертає увагу на себе і той факт, що уроки, на яких використовуються спортивні ігри, найбільше подобаються учням старшої школи – 69,6%, у порівнянні з учням основної (52,8%) та початкової шкіл (36,6%). Результати проведеного дослідження показали, що урок, в якому для підвищення рухової активності учнів використовуються рухливі ігри (естафети, веселі старту і т. д.), займає другу сходинку у своєрідному рейтингу щодо використання на уроці спортивних ігор, встановленому учнями. Найбільш цікавим він є для учнів початкової (65,2%) та основної (60,1%) школи. Серед учнів старшої школи

такої форми організації уроку з фізичної культури віддали перевагу лише 30,9%. Проведений аналіз також показав, що такий фактор, як «використання гімнастичних вправ як засобів оздоровлення», займає третю позицію у рейтингу змістовних елементів уроку фізичної культури, який визначався по середніх показниках. Цьому фактору віддали найбільшу перевагу учні старшої школи (60,6%), що значно вище у порівнянні з результатами опитування учнів середньої (46,9%) та початкової (44,0%) школи. У результаті дослідження було встановлено, що у середньому 50,2% учнів зацікавлені у використанні на уроках фізичної культури різновидів стрибків, як особливого виду рухової активності.

Слід відмітити, що цьому засобу основної гімнастики віддали перевагу приблизно однаковою кількістю учнів, які навчаються в четвертих (52,0%), п'ятих-дев'ятих (50,1%) та десятих-одинадцятих (48,5%) класах. Наступна вправа – «стрибки на скакалці» займає суттєво нижче місце у рейтингу, представленому у табл. Виконувати «стрибки на скакалці» на уроці фізичної культури найбільше полюбують учні четвертих класів (45,5%). Слід відмітити, що з переходом учнів до основної та старшої школи просліджується тенденція зменшення популярності цього

виду рухової активності (з 34,4% у середній школі до 30,0% у старшій). Пріоритетним видом рухової активності під час проведення уроку на думку лише 32,7% учнів є «біг і його різновиди». По цьому результату він займає шостий рядок у рейтингу. Звертає на себе увагу те, що ця вправа є найменш цікавою для учнів середнього шкільного віку – 28,0%, а найбільш цікавою для учнів старшого шкільного віку – 39,4%. Сьому сходинку в умовному рейтингу учнівських переваг щодо спрямованості та змістовних елементів уроку фізичної культури (24,8%) займає чинник «лазіння та перелазання». Цей вид рухової активності є найбільш популярним серед учнів початкової школи (36,4%). Він користується меншою популярністю серед учнів основної школи (21,9%) і значно меншою в середовищі старшокласників (16,0%). Результати опитування показали, що наступну сходинку в цьому рейтингу займають акробатичні вправи (22,4%). При цьому у всіх групах школярів спостерігається приблизно однаковий рівень інтересу до даних вправ. Аналіз матеріалів проведеного дослідження дозволив встановити, що за своєю популярністю «опорні стрибки» (17,3%) та «різновиди ходьби» (16,6%) знаходяться на дев'ятій та десятій сходинці рейтингу найбільш цікавих для школярів видів рухової активності. Означені фізичні вправи користуються практично однаковою популярністю в учнів початкової (відповідно 15,3%, 15,1%), середньої (відповідно 18,8%, 16,3%) та старшої (відповідно 18,1%, 18,4%) шкіл.

За результатами дослідження, з фізкультурно-оздоровчих заходів, які повинні проводитися в режимі навчального дня (фізкультурні хвилини, рухливі перерви, гімнастика до занять, фізкультурні паузи), найбільш регулярно використовуються фізкультурні хвилини (50,1%). Причому ця форма рухової активності найбільш регулярно використовується в початковій школі, що відмітили 75,8% учнів, менш регулярно в основній (40,6%) та старшій (34,0%) школі. Друге місце по регулярності проведення в режимі навчального дня, на думку учнів, є рухливі перерви у формі рухливих ігор (34,5%). Такий вид рухової активності найбільш регулярно проводиться у початковій школі (48,5%), а найменшу увагу йому приділяють у старшій (25%). Як свідчать результати дослідження, «гімнастикою до занять» загалом охоплені 34% опитаних школярів. До того ж найвищий показник використання гімнастичних вправ до занять спостерігається у початковій школі (39,4%), а найнижчий – у старшій школі (30,5%). Серед фізкультурно-оздоровчих заходів, які використовуються у школі, «рухливі перерви з використанням гімнастичних комплексів» проводяться значно рідше, що підтвердили 20,7% опитаних школярів. Найбільш регулярно цей вид рухової активності використовується в початковій школі (36,4%), значно менше в середній (15,6%) та старшій (10%) школах.

Наступним напрямком соціологічних досліджень було виявлення популярності фізкультурно-оздоровчих заходів, які проводяться в режимі навчального дня, та дозвілля в забезпеченні оптимальної рухової активності школярів. Аналіз матеріалів дослідження показав, що протягом дня найбільша рухова активність учнів відбувається на уроках фізичної культури, що відмітили 41,2% учнів, які приймали участь в опитуванні. Урок фізичної культури, як період їх максимальної рухової активності, відмітили 27,2%

учнів четвертих класів, 34,4% учнів п'ятих-дев'ятих класів і вдвічі більше – 62,0% учнів старшої школи. Наступною по значущості формою рухової активності школярів є «рухлива перерва між уроками», що в середньому відмітили 30,5% учнів. На активний відпочинок у перервах між уроками звернули увагу 51,5% учнів початкової школи, в наступних класах даний вид рухової активності використовується суттєво рідше (табл.). Результати дослідження показали, що в цілому по усій вибірці у 25,7% учнів період найбільшої рухової активності приходить на післяурочний час. Дозвілля є важливою складовою способу життя дітей, яка суттєво впливає на їхнє здоров'я. Фізично активний підліток імовірно буде й активним дорослим. Уміння правильно розподіляти вільний час на різні види занять протягом доби є важливим показником, який впливає на формування здоров'я [2]. Порівняння результатів анкетування учнів різних класів (4–11 кл.) показало, що у 30,3% учнів початкової школи, у 28,0% основної та 18,8% старшої школи найбільша рухова активність приходить на дозвілля (табл.).

Висновки:

1. Проведені дослідження підтверджують роль соціально-педагогічних факторів, які впливають на мотивацію школярів до фізкультурно-спортивної діяльності та обумовлюють ефективність функціонування системи фізичного виховання. Необхідність їх врахування обумовлена тим, що за період навчання в школі в учнів зменшується мотивація до занять фізичними вправами на уроках фізичної культури. Так, результати проведеного дослідження свідчать про те, що в середньому 40,4% відвідують уроки фізичної культури без особливого бажання.

2. Результати проведених досліджень свідчать про те, що ключовим напрямом вирішення проблеми підвищення рівня рухової активності школярів є, по-перше, формування у них певного рівня особистісної фізичної культури через удосконалення змістовних компонентів уроку фізичної культури за рахунок більш широкого використання спортивних ігор, що відмітили 53,0% учнів, естафет, веселих стартів, на що звернули увагу 52,1% учнів, різноманітних засобів основної гімнастики, що відмітили 50,5% учнів. По-друге, за рахунок більш регулярного проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня, у першу чергу рухливих перерв з використанням спеціальних гімнастичних комплексів (лише 27,0% учнів відмітили, що ці заходи проводяться), гімнастики до занять (відповідно, 34,0%).

3. Суб'єктивна оцінка учнями четвертих-одинадцятих класів частки різних форм рухової активності у загальному обсязі їх добової активності показала, що за період їх навчання в школі збільшується роль у цьому процесі уроку фізичної культури (від 27,2% у четвертому класі до 62,0% у десятому-одинадцятим класах), при цьому зменшується значення фізичної активності на перервах (від 51,5% у четвертому класі до 18,0% у десятому-одинадцятим класах) та на дозвіллі (від 30,3% у четвертому класі до 18,8% у десятому-одинадцятим класах).

Перспективи подальших досліджень. У подальших розвідках планується розробити педагогічну технологію формування культури рухової діяльності засобами основної гімнастики для п'ятих-шостих класів.

Список використаної літератури:

1. Безверхня Г. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5–11-х класів : автореф. дис. ... канд. наук фіз. виховання та спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Г. В. Безверхня. – Л., 2004. – 23 с.
2. Боднар І. Місце рухової активності у дозвіллі учнів середнього шкільного віку / Боднар І. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2013. – № 2. – С. 257–264.
3. Боднар І. Засоби фізичного виховання, яким надають перевагу учні різних демографічних та медичних груп / І. Боднар // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2013. – Вип. 7 (33). – С. 509–519.
4. Головченко О. І. Формування особистісних якостей підлітків під час занять фізичною культурою / О. І. Головченко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2012. – № 3. – С. 148–152.
5. Дутчак М. Методологічні засади організації фізичного виховання в навчальних закладах України / М. Дутчак, С. Ткачук // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2012. – № 2(8). – С. 11–16.
6. Кутек Т. Б. Етапи формування фізичної культури особистості / Т. Б. Кутек // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – 3. – С. 207–210.
7. Круцевич Т. Перспективи оптимізації содержания и организации физического воспитания в контексте формирования целостной гармонично развитой личности дошкольника / Т. Круцевич, Н. Пангелова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2012. – № 2 (163). – С. 4–6.
8. Сайнчук М. М. Формування ціннісних орієнтацій в сфері фізичної культури і спорту учнів старших класів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук фіз. виховання та спорту / М. М. Сайнчук. – К., 2012 – 24 с.
9. Сутула В. А. Формирование физической культуры личности учащихся – приоритетная цель школьного физического воспитания / В. А. Сутула // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. пр. СНУ ім. В. Даля – Луганськ, 2011. – № 4 (45). – С. 192–198.
10. Томенко О. А. Рівень рухової активності підлітків та шляхи його підвищення на основі використання заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування / О. А. Томенко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2013. – № 3. – С. 19–24.
11. Угніч І. В. Концептуальні напрями вдосконалення шкільного фізичного виховання / І. В. Угніч // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2010. – № 3. – С. 18–22.
12. Формування дієвого ставлення учнів загальноосвітніх шкіл до занять фізичною культурою, як основа здорового, фізично активного способу життя / А. Х. Дейнеко, А. С. Боднар, І. О. Кузьменко, О. І. Булгаков, Л. К. Грищенко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2009. – № 2. – С. 157–160.

Стаття надійшла до редакції: 12.07.2015 р.

Опубліковано: 30.08.2015 р.

Анотація. Дейнеко А. Х. Соціально-педагогічні передумови формування культури рухової діяльності в учнів загальноосвітніх навчальних закладів. **Цель:** анализ особенностей формирования сознательного отношения учащихся общеобразовательного учебного заведения к занятиям физической культурой, предпочтений относительно направленности уроков физической культуры, проведения физкультурно-оздоровительных мероприятий и т. д. **Материал и методы:** в статье рассмотрены материалы социологического исследования, проведенного среди учащихся четвертых-одиннадцатых классов общеобразовательной школы № 67 г. Харькова. **Результаты:** исследования показали, что за период обучения в школе у детей уменьшается желание посещать уроки физической культуры. Вместе с тем использование спортивных игр на уроках физической культуры вызывает у них наибольший интерес. Анализ полученных материалов показал, что среди физкультурно-оздоровительных мероприятий, которые должны проводиться в режиме учебного дня, наиболее регулярно используются физкультминутки. Выявлено, что в течение дня наибольшая двигательная активность учащихся приходится на уроки физической культуры. **Выводы:** проведенные исследования подтверждают роль социально-педагогических факторов, влияющих на мотивацию школьников к физкультурно-спортивной деятельности и обуславливают эффективность функционирования системы физического воспитания.

Ключевые слова: физическая культура, ученики, культура двигательной деятельности, мотивация, здоровье.

Abstract. Deyneko A. Socio-pedagogical conditions of formation of culture of motor activity in students of secondary schools. Purpose: the analysis of characteristics of the formation of a pupils conscious attitude of engaging in physical culture, preferences to the direction of physical education, to health and fitness activities, etc. **Materials and Methods:** the sociological research which was conducted among students of the fourth-eleventh grades of the secondary school № 67 of Kharkov. **Results:** the desire to attend lessons of physical culture reduces at pupils during the period of a study at the school. However, the use of sports games on lessons of physical culture gives them the greatest interest. Moreover, the analysis of the obtained materials showed that sports minutes are used from sports and health-improving actions the most regularly, which are must be carried out in the mode of a school day. It was revealed that the highest physical activity of pupils is on the lessons of physical culture during a day. **Conclusions:** the research confirms the role of social and pedagogical factors influencing the students' motivation to sports activities. Due to the results these factors determine the effectiveness of the system of physical education.

Keywords: physical culture, pupils, culture of motor activity, motivation, health.

References:

1. Bezverkhnya G. V. Motivatsiya do zanyat fizichnoyu kulturoyu i sportom shkolyariv 5–11-kh klasiv : avtoref. kand. nauk fiz. vikhovannya ta sportu [Motivation for physical education and sport students in grades 5–11 : PhD thesis], Lviv, 2004, 23 p. (ukr)
2. Bodnar I. Sportivnyy visnik Pridniprov'ya [Sports Bulletin Dnieper], 2013, vol. 2, p. 257–264. (ukr)
3. Bodnar I. Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15, Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoi kulturi (fizichna kultura i sport) [Science magazine National Pedagogical University MPDragomanov. A series of 15 scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)], Kyiv, 2013, Vol. 7 (33), p. 509–519. (ukr)
4. Golovchenko O. I. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin], Kharkiv, 2012, vol. 3, p. 148–152. (ukr)
5. Dutchak M., Tkachuk S. Fizichna aktivnist, zdorov'ya i sport [Physical activity, health and sport], 2012, vol. 2(8), p. 11–16. (ukr)
6. Kutek T. B. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin], Kharkiv, 2013, vol. 3, p. 207–210. (ukr)
7. Krutsevich T., Pangelova N. Sportivnyy visnik Pridniprov'ya [Sports Bulletin Dnieper], 2012, vol. 2 (163), p. 4–6. (rus)
8. Sainchuk M. M. Formuvannya tsinnisnikh orientatsiy v sferi fizichnoi kulturi i sportu uchniv starshikh klasiv u protsesi fizichnogo

vikhovannya : avtoref. kand. nauk fiz. vikhovannya ta sportu [Formation of value orientations in the field of physical culture and sports of high school students in physical education : PhD thesis], K., 2012, 24 p. (ukr)

9. Sutula V. A. Dukhovnist osobistosti: metodologiya, teoriya i praktika [Spirituality: Methodology, Theory and Practice], 2011, vol. 4 (45), p. 192–198. (rus)

10. Tomenko O. A. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin], Kharkiv, 2013, vol. 3, p. 19–24. (ukr)

11. Ugnich I. V. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin], Kharkiv, 2010, vol. 3, p. 18–22. (ukr)

12. Deyneko A. Kh., Bondar A. S., Kuzmenko I. O., Bulgakov O. I., Grishchenko L. K. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin], Kharkiv, 2009, vol. 2, p. 157–160. (ukr)

Received: 12.07.2015.

Published: 30.08.2015.

Дейнеко Альфія Хамзіївна: Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, Харків, 61058, Україна.

Дейнеко Альфия Хамзиевна: Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Alfiya Deyneko: Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-7990-7999

E-mail: ulija_d@mail.ru

Бібліографічний опис статті:

Дейнеко А. Х. Соціально-педагогічні передумови формування культури рухової діяльності в учнів загальноосвітніх навчальних закладів / А. Х. Дейнеко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2015. – № 4(48). – С. 35–39. – dx.doi.org/10.15391/sns.v.2015-4.006

